

GEVANGEN IN EEN VICIEUZE CIRKEL: WAAROM ONZE CIPIERS STAKEN

“De laatste tien jaar is er geen enkele staking geweest voor meer loon. De enige acties gingen over protocollen die niet uitgevoerd worden.”

Justitie kent nogal wat problemen, onder meer met de strafinrichtingen in ons land.

Filip Dudal was bijna 30 jaar militant en later ook secretaris voor ACV Justitie en werkte in vier verschillende strafinrichtingen.

“Deze regering heeft beslist om 10% op het personeelsbestand te besparen. Een paar jaar geleden kwamen er drie nieuwe gevangenis bij en

we werken nu met minder personeel dan daarvoor. Ik hoor nu al 20 jaar dezelfde problemen: overbevolking, personeelstekort, kledingtekort, vakantie die niet gegeven kan worden ... Ik had echt gehoopt dat er een doorbraak zou komen met minister Geens maar ik stel tot mijn spijt vast dat dat niet gebeurd is.”

Een recente studie in Nederland wees uit dat een minder streng regime en meer ruimte

voor de gevangenen tot minder agressie leidt. “Daar ben ik van overtuigd,

overbevolking zitten. Er werden ons in 2016 een aantal beloftes gedaan: men zou onder de 10.000 gedetineerden gaan. Begin 2019 werd de Belgische Staat

nog maar eens veroordeeld voor de overbevolking in de gevangenis. We hebben plaats voor 9.219 gedetineerden en we tellen er bijna 11.000. Soms zitten ze met drie of vier in een cel. Een ander probleem is dat de gevangenis, op Beveren na, eigendom zijn van de Regie der Gebouwen. Er moet over elke aankoop een openbare aanbesteding uitgeschreven worden. De poort van hulpgevangenis Leuven kon daardoor niet hersteld worden, hetzelfde

met de buitenverlichting, wat me toch essentiële onderdelen bij de beveiliging

van een gevangenis lijken.”

Is meer geld de oplossing? “Zeker wat betreft de

investeringen. We zitten met heel oude gebouwen. In de gevangenis van Brugge – die is niet eens zo oud – ging 20 jaar geleden de keuken stuk. Wel, die is nog altijd

stuk. Het eten wordt geleverd via een cateraar. Er is meer geld nodig, maar ook een efficiënter beleid, zeker op lange termijn. In Turnhout ontsnappen gevangenen op een plek waarvan iedereen al jaren wist dat daar een blinde vlek in de beveiliging zat. Nu pas werd daar een camera geplaatst. Vroeger werden de wandelingen in de gevangenis bewaakt door drie of vier mensen. Nu nog maar door een of twee. Men heeft ook bespaard op onze technische diensten.

Die mensen doen echt hun best maar moeten soms bedelen voor spijkers of

schroeven. Het personeel is verplicht om een uniform te dragen, maar bij gebrek aan interventiebroeken moeten

ze die zelf kopen omdat de levering ervan zeven jaar duurt. We hebben de minister nu al drie keer in gebreke moeten stellen over de aanschaf van schoenen.”

Hoe is de syndicale situatie nu?

“Momenteel zijn er geen acties gepland. Maar als de volgende regering weer hetzelfde pad opgaat zijn die niet uit te sluiten, vrees ik. De laatste tien jaar is er geen enkele staking geweest voor meer loon. De enige acties gingen over protocollen die niet uitgevoerd worden. In de privésector

sluit men een cao af en die is juridisch afdwingbaar. Bij openbare diensten sluit men een protocol af zonder dat daar een verplichting tot nakoming tegenover staat. Zo is het wel makkelijk voor de overheid: 300 man extra beloven en er maar 200 geven. We raken ook niet aan personeel, er zijn voortdurend examens, maar aan Nederlandstalige kant zijn er nauwelijks kandidaten. We moeten eerlijk zijn: werken in een gevangenis is ook niet de meest

aantrekkelijke job. Als je je de allereerste dag in een gevangenis meteen op

je gemak voelt, dan scheelt er waarschijnlijk iets met je (lacht). Toch is het een boeiende job: je gaat om

met mensen, er gebeurt elke dag iets anders. Dankzij het ACV kreeg het personeel in het verleden een opleiding van zes maanden en de kans om op verschillende locaties te werken om zo kennis te maken met alle aspecten van de job. Door personeelstekort heeft men die opleiding teruggebracht tot nog

geen zes weken. Bovendien zet men nu massaal in op Rosetta's: contracten van zes maanden voor mensen onder de 26 jaar. En die krijgen maar acht dagen opleiding. Op die manier gaan nog meer mensen afhaken. De minister heeft nu een penitentiaire wet goedgekeurd, waarin de minimale dienstverlening vervat is, maar

ook een stuk opleiding. Maar wat houdt hem tegen om die opleiding nu al in te voeren?

Blijkbaar moet en zal die minimale dienstverlening er komen om het personeel monddood te maken. En

hoe absurd is die wet niet? Er moet bij een minimale dienstverlening meer volk opgetrommeld worden dan op een normale werkdag.”

“Er is een verlofachterstand van 570.000 dagen, dat is ongeveer 66 dagen per

personeelslid. Daar kan je als werkgever toch niet trots op zijn? In heel wat gevangenis moet het personeel

drie maanden op voorhand een dag verlof aanvragen. En dan is men nog niet zeker of ze die dag kunnen opnemen. Dat leidt natuurlijk tot veel absentisme, of neemt men

onbetaald verlof. Ik heb nog nooit zo'n grote demotivatie bij het personeel gezien.

Spijtig, want ik zou liever iets positiefs zeggen.”

TEKST
Willem-Jan van Ekert

FOTOGRAFIE
Anton Coene